

Rigsdagstidende.

1854. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 274.

Femte Sæssion.

86de Møde.

Løvedagen den 11te Februar.

(Forts.)

J. N. Hansen: Ja, jeg vil ogsaa udtale min Anerkjendelse til de to ærede Rigsdagsmænd, fordi de have gjort det første Skridt til at see et længe følt Savn afhjulpet, og jeg vil haabe, at det maa føre til, at vi meget hurtigt maae komme til en Forbedring med Hensyn til en saa stor og vigtig Klasse af Landets Embedsmænd som den, hvorom det her er Tale, der hidtil har været saa stedmoderligt behandlet. Jeg haaber ogsaa, at Lovforslaget vil møde en saa almindelig velvillig Modtagelse, at det ikke vil være Tvivl om, at det vil gaae hurtigt og om trent eenstemmigt igjennem Rigsdagen. Med Hensyn til, at Udkastet gaaer ud fra, at Udredelsen skulde gaae paa hele Amtets Hartkorn, da har jeg deri seet en stor Fordeel. Det vil ikke kunne nægtes, at der er en temmelig almindelig Erkjendelse af, at vort Almueskolevæsen ikke staaer paa en god Fod, og at en af Grundene dertil er den ringe Løn, der gives Skolelærerstanden, ligesom det ogsaa paa flere Steder har vist sig, at, naar der i en Commune var Spørgsmaal om i den Anledning at paatage sig større Udgifter, har man holdt sig tilbage. Naar man derimod ikke paaligner Skolelærernes Løn paa ethvert Sogn for sig, men lader det blive til en Amtsgommunes Sag, saa troer jeg, at det vilde bidrage til, at de enkelte Sognebestyrelser ikke vilde blive saa nøi-seende, som de hidtil have været, naar Taleren var om at anvende lidt Mere til at lønne Skolelærerne; jeg troer, at en saadan forandret Indretning vil hjælpe Noget paa den temmelig store Knapthed, der hidtil i saa Hen-

seende har vist sig. Jeg er ogsaa af den Mening, som er udtalt af tvende ærede foregaaende Talere, at man virkelig ikke bør tænke paa at forminde de Indtægterne for noget Skolefald; thi det er vistnok meget uønskeligt, at der er nogle bedre aflagte Skolefald rundt om i Landet, hvortil de dygtigere, og i det Hele mere end almindeligt stikfede, Skolelærere kunne blive befordrede. Det er hverken rigtigt eller gavnligt, at samtlige Skolelærerfald bleve stillede paa lige Fod; thi isaafald vilde der ikke for en Lærer, naar han engang var bleven fast i Embedet, være Opfordring til at stræbe videre.

Men hvad der egentlig har bragt mig til allerede nu at tage Ordet i nærværende Sag, det er Lovforslagets § 14. Det forekommer mig, at man har stillet Kjøbstadlærerne paa en besynderlig Fod ligeoverfor Lærerne paa Landet. Det er nemlig ganske vist, at ogsaa Kjøbstadlærerstanden haardt trænger til at blive betænkt ved denne Leilighed, men det forekommer mig, at det saa godt som slet Intet er, som man har paatænkt at give dem ved denne § 14. Det er jo ikke sjældent i Kjøbstæderne, at man ansætter enkelte eller flere af Lærerne for Tid; jeg troer, at det er uheldigt, men, hvor uheldigt det i andre Henseender kan være, har man desuagtet i denne § 14 ikke villet indrømme de saaledes ansatte Lærere nogen Forbedring, idet man har knyttet den deri indeholdte Bestemmelse til, at de skulde være fast ansatte. Jeg troer nu ikke, at man bør indskrænke sig hertil, men tværtimod udvide Bestemmelsen til de Lærere, der virkelig fungere i Tjenesten, om de end ikke kunne siges at have fast Ansættelse. Opholdet i Kjøbstæderne for Lærerstanden er altid noget kostbarere end for Lærerne paa Landet, idet den